bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***
2023

БӨЛІМ: ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Ы.Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл»

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
28.01.2023	https://bilimger.kz/130274/

Бөлім:	**2-бөлім – «Тәрбиенің қайнар бұлағы»**
Педагогтің аты-жөні:	**Абулхайрова Гулжан Атырау облысы Құрманғазы ауданы Панфилов атындағы жалпы орта мектебі Қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі**
Күні:	
Сыныбы: 5	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Ы.Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл»
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	5.1.1.1- әңгіменің фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.2.1.1-әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу .
Сабақтың мақсаты:	Әңгіменің фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттайды Әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табады
Ойлау дағдыларының деңгейі	Түсіну, талдау
Бағалау критерилері	*Әңгіменің фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттай алады.* Әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді таба алады.

Сабақтың барысы:

САБАҚ КЕЗЕҢІ Алдыңғы оқу	**САБАҚТЫҢ КЕЗЕҢДЕРІ**	**Педагогтің іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
	Сабақтың басы. Қызығушылықты ояту.	**Ұйымдастыру кезеңі:** Оқушылармен амандасу, түгелдеу **Мақсаты:** Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады. **Тиімділігі:** Оқушылар бір-біріне тілек айту арқылы жақындасады, көңіл күйін көтереді және бауырмалдығын оятады.			
		Ұ)**«Бір минуттық әңгіме»** әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. **ЕББҚ тапсырмасы** Ы.Алтынсариннің қандай әңгімелерін білесің? Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбын, мақсатын таныстырамын.	«Әңгіме дегеніміз не?» «Ы.Алтынсарин әңгіме жанрына қандай үлес қосты?» деген сұрақтарға жауап береді. Бір-бірінің пікірлерін толықтыра отырып,өз ойымен бөліседі. Ы.Алтынсариннің әңгімелерін атайды	**Мақсаты**: жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлауды дамыту. **Тиімділігі:**оқушының танымдық дағдысы артады.Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. **Саралау:**Бұл жерде саралаудың **«Диалог және қолдау көрсету»** тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар қойылады.	Оқулық, жұмыс дәптерлері ҚБ «Дұрыс айттың» «Дәл таптың »
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу.	**Сабақтың ортасы. Мағынаны ашу**	**Топтық тапсырма №1** «Қыпшақ Сейітқұл» әңгімесін 3 топқа бөліп оқыту. **«Үшеуі қонақта, біреуі үйде» әдісі** №2-тапсырма (1- ресурс) «Қыпшақ Сейітқұл» әңгімесін **«Автор ізімен талдау» әдісі** **Талдау қадамдары:** -көркем шығарма сюжетіндегі проблеманы анықтаңыз; -автордың негізгі ойын анықтаңыз;; -мазмұны бойынша бөлімдерге ат қойыңыз; -сюжетті суреттерді оқиғалар ретімен байланыстырып сәйкестендір.	Айтылым. Оқушылар топтар арасында әңгімені оқып, талқылайды және келесі топтарға барып фабуласы мен сюжеттік дамуын баяндайды. **«Үшеуі қонақта, біреуі үйде» әдісі** 1-топ А мәтіні 2- топ Ә мәтіні 3-топ Б мәтіні Осы тапсырманы орындау арқылы оқушының айтылым дағдысы қалыптасады Оқушылар «Автор ізімен талдау» әдісі бойынша қадамдардың тапсырмаларын орындайды	Дескриптор: -көрем шығарма сюжетіндегі проблеманы анықтайды -автордың негізгі ойын анықтайды. -мазмұны бойынша бөлімдерге ат қояды. -сюжетті суреттерді оқиғалар ретімен сәйкестендіреді	Оқулық кесте
Топтық жұмыс		**ЕББҚ** тапсырмасы (2-ресурс) «Сұрақтар себеті» 1. Шығарманың басты кейіпкері кім? 2. Шығармада қандай мәселені қозғайды? 3. Сейітқұл отыз үйлі тобырына не үйретті?	Себеттегі сұрақтарға жауап береді.	ҚБ Смайликтер арқылы бағалау	Сұрақтар себеті, смайликтер
		№3 тапсырма (3-ресурс) **«Екі жақты күнделік»** **Әңгіменің мазмұны бойынша жағымды, жағымсыз кейіпкерлердің іс-әрекетіне ойыңды жаз** Сейітқұл | Халықты егін егуге үйретті, еңбекке баулыды | Менің ойымша... Ағасы | Барымта, ұрлық жасап бай болғысы келеді | Менің ойымша...	Жұптық жұмыс Оқушы шығарма кейіпкерлеріне өзіндік пікір жазады.	Дескриптор : -Сейітқұлдың іс-әрекетіне өз ойымен сипаттама беру; -Сейітқұлдың ағасының іс-әрекетіне өз ойымен сипаттама беру	

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Жұптық жұмыс		**ЕББҚ тапсырмасы (4-ресурс)** **«Толықтыру» әдісі** **Берілген сөйлемдерді әңгіме мазмұнындағы сөзбен толықтыр**? 1.Қабырғаның бойына келген соң, Сейітқұл қолына кетпен алып, ... үйлі кедейіне де кетпен беріп, жер тегістеп, егін егуге кірісті. 2.Сейітқұлдың өзі де, жыйылған халқы да адалдары көбейіп, бай болды, ел жыйылып ... жұрт ағасы болды, енді сол жұртының адал бейнет, табан ет, мандай терімен тапқан дәулетін аңдыған жаудан, ұрыдан, даладағы бөріден сақтаудың қамын ойлап, уайымға қалды.	Берілген сөйлемдерді әңгіме мазмұнындағы сөзбен толықтырады.	ҚБ «Керемет!», «Тамаша орындадың!», «Жарайсың!» сөздерімен мадақтау	
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.		**«Кейс стади» тапсырма (5-ресурс)** **Сейітқұл мен ағасының еркін диалогін құрастыр** Диалог қатысу шарттары · -диалог кезінде әңгімелесушіге қарап, оның атымен хабарласыңыз. · -сұрақтар мен жауаптарды құрастыру. · -әңгімелесушіге төзімді болу · -әңгімелесушіні соңына дейін тыңдау.	Жұптық жұмыс Еркін диалог құрастыру. Оқушылардың есте сақтау қабілеті сақталады.Мәселелерді шешуге баламасын анықтауға , мақсаттарын айтуға, талдауға мүмкіндік береді		
		«Серпілген сауал» әдісі 1.Қыпшақ Сейітқұл неліктен еліне жайлы қоныс іздеген? 2.Қандай себептермен Қабырға өзенінің бойын таңдады? 3.Әңгімеде қандай өзекті мәселе көтерілген? 4.Сейітқұлдың елі жақсы өмірге қалай қол жеткізд?	Жеке жұмыс Сұрақтарға жауап беру арқылы оқушылардың креативтілігін көремін.		
	Сабақтың соңы Ой толғаныс Рефлексия	**«Еркін микрофон» әдісі** Сабақты қорытындылау мақсатында мұғалім оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсаты бойынша өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды	1-10 балллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бағаланады.	

№2-тапсырма (1- ресурс)

«Қыпшақ Сейітқұл» әңгімесін «Автор ізімен талдау» әдісі

Талдау қадамдары:

-көркем шығарма сюжетіндегі проблеманы анықтаңыз;

-автордың негізгі ойын анықтаңыз;;

-мазмұны бойынша бөлімдерге ат қойыңыз;

-сюжетті суреттерді оқиғалар ретімен байланыстырып сәйкестендір.

ЕББҚ тапсырмасы (2-ресурс)

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

«Сұрақтар себеті»

1. Шығарманың басты кейіпкері кім?
2. Шығармада қандай мәселені қозғайды?

3.Сейітқұл отыз үйлі тобырына не үйретті?

№3 тапсырма (3-ресурс)

«Екі жақты күнделік»

Әңгіменің мазмұны бойынша жағымды, жағымсыз кейіпкерлердің іс-әрекетіне ойыңды жаз

Сейітқұл	Халықты егін егуге үйретті, еңбекке баулыды	Менің ойымша...
Ағасы	Барымта, ұрлық жасап бай болғысы келеді	Менің ойымша...

ЕББҚ тапсырмасы (4-ресурс)

«Толықтыру» әдісі

Берілген сөйлемдерді әңгіме мазмұнындағы сөзбен толықтыр?

1.Қабырғаның бойына келген соң, Сейітқұл қолына кетпен алып, ... үйлі кедейіне де кетпен беріп, жер тегістеп, егін егуге кірісті.

2.Сейітқұлдың өзі де, жыйылған халқы да адалдары көбейіп, бай болды, ел жыйылып ... жұрт ағасы болды, енді сол жұртының адал бейнет, табан ет, мандай терімен тапқан дәулетін аңдыған жаудан, ұрыдан, даладағы бөріден сақтаудың қамын ойлап, уайымға қалды.

«Кейс стади» тапсырма (5-ресурс)

Сейітқұл мен ағасының еркін диалогін құрастыр

Диалог қатысу шарттары

- -диалог кезінде әңгімелесушіге қарап, оның атымен хабарласыңыз.
- -сұрақтар мен жауаптарды құрастыру.
- -әңгімелесушіге төзімді болу

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

- -әңгімелесушіні соңына дейін тыңдау.

«Серпілген сауал» әдісі

1.Қыпшақ Сейітқұл неліктен еліне жайлы қоныс іздеген?

2.Қандай себептермен Қабырға өзенінің бойын таңдады?

3.Әңгімеде қандай өзекті мәселе көтерілген?

4.Сейітқұлдың елі жақсы өмірге қалай қол жеткізд?

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.